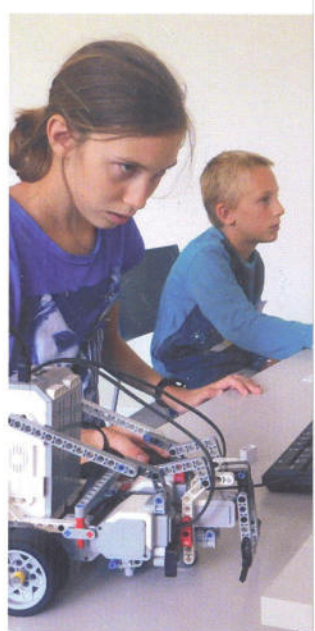

NJSZT 50

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság

ELSŐ FÉL ÉVSZÁZADA

nj50
szat

Az NJSZT immár fél évszázada az informatikai kultúra terjesztője, számos döntő fontosságú változás kezdeményezője Magyarországon. Stabil lábakon álló, hagyományaira büszke, ugyanakkor alkotó megújulásra képes szervezetként tekintünk vissza az elmúlt ötven évre. Mi változott ennyi idő alatt? A teremnyi számítógépmamutok tudását tenyérnyi okos eszközök is kenterbe verik. A mesterséges intelligencia 1968-ban még csak egy sci-fi filmben fordulhatott elő, ma szinte mindenki munkáját segítheti. Közben az NJSZT egy többgenerációs közösségé vált, amelynek Ön is részese lehet. Tartson velünk, a következő 50 évet már alakítsuk közösen!

Alföldi István,
az NJSZT ügyvezető igazgatója

A kiadványt írta: Képes Gábor főmunkatárs, NJSZT
Grafika és arculat: Balogh Katalin, Takács Barnabás Start Design Kft.
Felelős kiadó: Alföldi István ügyvezető igazgató, NJSZT
Nyomda: Printmanager Kft.

Szakmai háttéranyagok: Alföldi István, Bögel György, Dömölki Bálint, Gömbös Ervin, Gyarmati Péter, Gyenizse Pál, Havass Miklós, Kovács Gyözőné, Miltényi Gábor, Molnár Csaba, Nemes József, Németh András, Pécskai Balázs, Pompéryné Mihály Klára, Raffai Mária, Rákosi Szilvia, Renner Gábor, Sántáné-Tóth Edit, Simon Béláné, Simon Pál

Közreműködött: Dettai Eleonóra, Gedó Teréz, Hajagos Szilárd, Hutter Mária, Kónya Orsolya, Kürtössy Nándor, Lendvai Orsolya, Mihálovits Gergő, Pásztor Katalin

50 ÉVES A NEUMANN JÁNOS SZÁMÍTÓGÉP-TUDOMÁNYI TÁRSASÁG

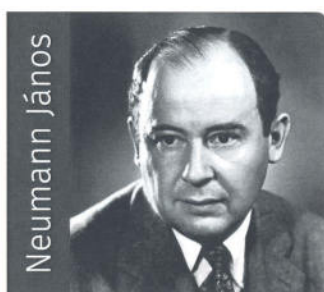
felelősséggel az információs társadalomért

1968 óta

*...Mert „a fejlődés ellen nincs gyógymód!”
(Neumann János)*

njszt.hu

facebook.com/njszt

1

Megőrizzük a múlt értékeit...

INFORMATIKATÖRTÉNET

ajovomultja.hu

itf2.njszt.hu

INFORMATIKA
TÖRTÉNETI
KIÁLLÍTÁS

...alkalmazkodunk a jelenhez...

DIGITÁLIS ÍRÁSTUDÁS DIGITÁLIS ESÉLYEGYENLŐSÉG

ECDL
Magyarország

...befolyásoljuk a jövőt

TEHETSÉGGONDOZÁS ROBOTIKA MESTERSÉGES INTELLIGENCIA

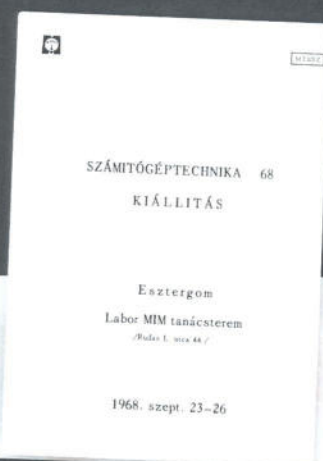
Az NJSZT
első elnöke,
Tarján Rezső
(1908–1978).

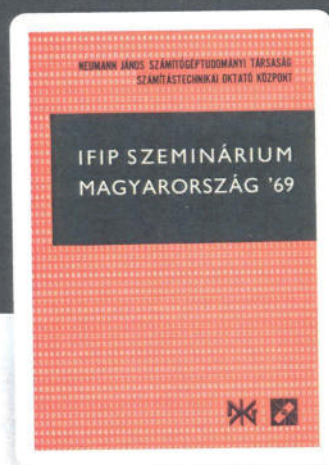
Az „első számú tag”, Kalmár László professzor (1905–1976)
és az első főtitkár, Kádár Iván (1921–1995).

Aki Neumann János nevét javasolta:
Szentiványi Tibor (1931–2009).

Az esztergomi kiállítás katalógusa.

Beszámoló a magyarországi
1969-es IFIP szemináriumról.

2

A SZÁMÍTÓKÖZPONTOK KORA 1968–1975

Magyarországon **1959-ben kezdett el működni az első számítógép (M-3), amely köré már számítóközpont alakult.** Néhány évre rá a számítógépes tudományok szakembereiben már volt igény arra, hogy saját szervezetet alapítsanak. **1968-ban, Esztergomban szakkiállításon mutatkozott be a számítástechnika a nagyközönség előtt. Ugyanekkor, idén 50 éve létrejött a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT), amely a régiónk elsők között megalakult önálló számítástechnikai szervezete volt, az osztrák és német társaságokat is megelőzve.**

Az önállóság ténye mellett az is kétségtelen, hogy még hosszú ideig a **Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége (MTESz)** keretei között működött az NJSZT.

A modern számítógép működési elveit leíró, zseniális Neumann János nevét **Szentiványi Tibor** javaslatára vette fel a Társaság. Bátor lépés volt, hogy egy Amerikában élt, „burzsoá” tudós nevét vették fel. A Társaság első elnöke, **Tarján Rezső**

évek óta dolgozott Neumann életművének megismertetésén. A Társaság első főtitkára **Kádár Iván** lett. Az „első számú tag” **Kalmár László**, a kibernetika szegedi iskolateremtő professzora volt.

Az NJSZT egyik első nemzetközi debütálása az **IFIP** (a számítógépes társaságok nemzetközi ernyőszervezete) **Nemzetközi Adatfeldolgozási Szemináriuma** volt (1969). A Társaságon belül szakosztályok alakultak. Az Orvos-biológiai Szakosztály például 1970-től tartja **Neumann Kollokvium** nevű rendezvényeit.

A 60-as évek végén Koszigin szovjet miniszterelnök javaslatára létrejött az **Egységes Számítógép Rendszer (ESZR)**, amely révén egyre több import és hazai számítógép jelent meg az országban. Ezekhez felhasználói köröket alakítottak a Társaságon belül.

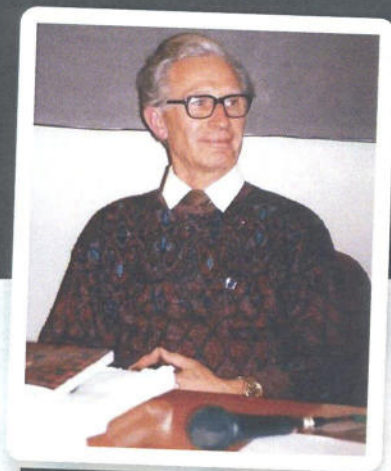
Az NJSZT fontos tudományos szervezet lett a számítástechnikusoknak, a számítóközpontok és intézetek körül csoportosuló új szakma képviselőinek.

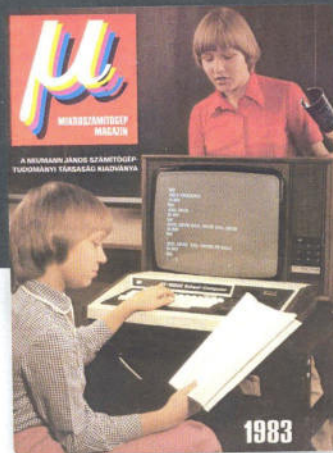
Kovács Győző főtitkár és Vámos Tibor elnök.

Tisztújító Közgyűlés, 1980.

Vámos Tibor elnök a HCC lelkes csapatával,
1980-as évek első fele.

Obádovics J. Gyula matematikus.

A Mikroszámítógép Magazin első száma, 1983.

A SZÁMÍTÓGÉPES TÖMEGMOZGALOM 1975–1985

3

A világ első személyi számítógépei a 70-es évek közepén készültek el, **a számítástechnika pedig a 80-as években vált tömegmozgalommá.** Ennek világszínvonalú, kezdeményező közössége lett az NJSZT. A Társaság első alapszabálya 1975-re készült el, január 28-án az NJSZT, mint önálló jogi személy közgyűlést tartott. Két cikluson át **Vámos Tibor** akadémikus elnökletével működött a Társaság, a főtitkár pedig ebben a tíz évben **Kovács Győző** volt.

A szuggesztív stílusú, a tudományos népszerűsítést pártoló Kovács Győzőnek kiemelkedő szerepe volt az NJSZT „nyitásban” a laikusok, diákok felé. **„Korhatár nélküli egyesületté válunk, ahol az általános iskolás éppen úgy megtalálja helyét, mint a tudós számítástechnikus vagy a segédmunkás nagypapa”** – mondta egyik főtitkári beszámolójában.

Az NJSZT aktív részese lett a **„társadalom informatizálásának”,** az otthoni és iskolai számítógépek elterjesztésének.

A Társaság 1980-tól SzM-SzM (**Számítástechnika Mindenkié – Számítástechnika Mindenkéért**) kiállításokat tartott a Budapesti Nemzetközi Vásáron. 1983-tól, **Kovács Győző** és **Könyves Tóth Pál** vezetésével, **Mikroszámítógép Magazin** címmel megjelentette az ország első, diákoknak is szóló informatikai lapját.

Az NJSZT befogadta és szakmai közösségévé tette a **Simonyi Endre** által alapított **HCC klubot**, amely kaliforniai mintára (Homebrew Computer Club) a számítógépek otthoni építését tartotta céljának. 1984-től iskolákban, katonai helyőrségeken, később más közösségi helyeken is **Mikroklubok** jöttek létre a Társaság támogatásával.

E mellett a Társaság szakmai közösségei és területi szervezetei is pezsgő életet folytattak, a neves matematikus, **Obádovics J. Gyula** felelt azért, hogy az ország minden pontján kivirágozzon egy-egy NJSZT-szervezet.

Havass Miklós, az NJSZT főtáskára,
később elnöke.

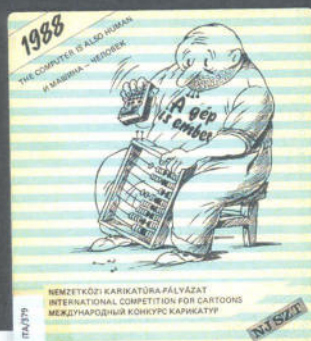
Dömölki Bálint, az NJSZT elnöke.

Solyom László (későbbi köztársasági elnök) az NJSZT közgyűlésén, 1987.

Computing in Hungary, az NJSZT
angol nyelvű kiadványa, 1987.

A gép is ember. Az NJSZT nemzetközi
karikatúra-pályázatának kiadványa, 1988.

Kaján Tibor karikatúrája
A gép is ember című kiadványban.

Kiss Miklós, az NJSZT Vas megyei szervezet titkára
az általa tervezett MIKROBI robottal tartó bemutatót, 1989.

ÁTMENETI ÉVEK 1985-1997

A gazdasági-politikai rendszerváltás körüli évek komoly változásokat hoztak az országban, s ezek a változások a számítógépiparban, a nyugati technikákhoz való hozzáférésben is érződtek. **Tömegesen jelentek meg a mikroszámítógépek, majd az IBM PC-kompatibilis személyi számítógépek.** Míg azt 1970-es évek elején 150 darab számítógép volt az egész országban, 1989 első félévében csak Commodore-ból 36 000 darab jött be legálisan hazánkba.

1985 novemberétől **Dömölki Bálint** elnökletével és **Havass Miklós** főtáskári tevékenységével, majd 1990-tól **Havass Miklós**, 1994-től **Sima Dezső** elnökletével, **Tóth Mária** üv. főtáskár munkája mellett dolgozott a Társaság, melynek taglétszáma **7000 körülire nőtt.**

Ebben az időszakban már felértékelődött a számítástechnika és a jog viszonyának kutatása, erről árulkodik, hogy az 1987-es közgyűlésen **Solyom László** (későbbi köztársasági elnök) adott elő a témáról. 1991-ben **Szoftver**

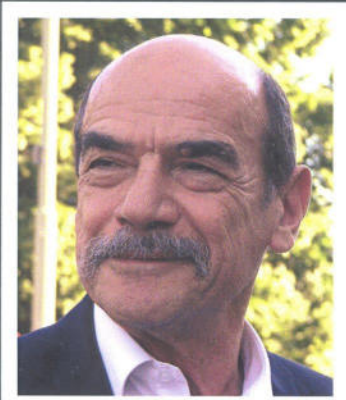
szervezői jogvédő konferenciára is sor került Budapesten.

A társaság rendkívül sikeres kongresszusokat és konferenciákat szervezett (többek között a mikroelektronikáról). **Az NJSZT számára a nemzetközi konferenciák szervezése a presztízs növekedésén és a szakmai kapcsolatok erősödésén túl bevételi forrást is jelentett.** A távoktatás fontos konferenciája volt például a **Teleteaching '86.** 1987-ben hazánkban ülésezett az IFIP, melyre reprezentatív kiadvány készült **Computing in Hungary** címmel. 1988-ban nemzetközi karikatúra pályázatot írt ki az NJSZT **A Gép is ember** címmel.

Az NJSZT tehetséggondozási tevékenységének elismerése volt, hogy 1996-ban Magyarországon, Veszprémben rendezték a **Nemzetközi Informatikai Olimpiát (IOI).**

A Társaság 1991-ben csatlakozott a **CEPIS**-hez (**Európai Professzionális Informatikai Társaságok Tanácsa**).

A 90-es évek, az állami támogatások megszűnése, gazdaságilag rendkívül nehéz helyzetbe sodorta az NJSZT-t.

Az NJSZT ügyvezető igazgatója 1997-től:
Alföldi István.

A MI Újság első száma,
1997.

A centenáriumi év logója, 2003.

Vizi E. Szilveszter, az MTA elnöke,
Mádl Ferenc, a Magyar Köztársaság elnöke és
Marina von Neumann Whitman, Neumann János lánya
a VIII. Országos (Centenáriumi) Neumann Kongresszuson.

Az NJSZT vezetői csapata. Felső sor: Alföldi István,
Kovács Győző, Bakonyi Péter, Benczúr András, Havass Miklós.
Alsó sor: Pompéry Béla, Sipka Júlia, Sima Dezső, Dömölki Bálint.

A MODERN NJSZT SZÜLETÉSE 1997–2010

5

Az ezredforduló körüli években terjedt el általánosan az internet és a mobiltelefon, előtérbe került az elektronikus ügyintézés, az intelligens kártyák, a digitális irodai alkalmazások világa. Az alkalmazói ismeretek nélkülözhetetlenné váltak a mindennapi élethez. Az ország felkészült az euroatlanti integrációra – **belépés az EU-ba: 2004. május 1.** – és a Társaság mindent elkövetett, hogy az állampolgárok felkészüljenek az információs társadalom kihívásaira is. Az NJSZT remekül reagált: Magyarországon élére állt az **ECDL**-projektnek – és Európában is a kezdeményezők közé tartozott.

E projekt levezénylésére is új vezető került a Társaság élére, új megbízatással, ügyvezető igazgatóként: **Alföldi István** 1997 óta vezeti az NJSZT-t. Sima Dezsőt 2000-től **Bakonyi Péter**, majd 2006-tól **Péceli Gábor** váltotta az elnöki székben.

Alföldi István a Társaság ellehetetlenült anyagi helyzetét a kor szellemének megfelelően, önálló vállalkozás jellegű megoldásokkal, hosszú távon stabilizálta. Megfogalmazta az NJSZT küldetésnek is beillő mottóját: „**Megőrizni a múlt**

értékeit, alkalmazkodni a jelenhez, befolyásolni a jövőt.” Elindította a **Digitális Esélyegyenlőség (DEI)** programját, amely természetesen a digitális írástudás kérdéseit is magában foglalja. Megújította a Társaság arculatát, a **MI Újság** néven megújult havi tájékoztató (szerk. **Szedlmayer Bea**) 2008-ban **Vámos György szerkesztői nívódíj**ban részesült.

2003-ban az NJSZT méltó módon ünnepelte meg a **Neumann Centenáriumi Évet**, melyhez kiállítás és kongresszus is kapcsolódott, **Mádl Ferenc** köztársasági elnök fővédnökségével.

A 2000-es években jelentősen nőtt a Társaság ingatlanvagyonja, 2001-ben a Hold utcában vett irodát, a régi, Balthori utcai helyiségét pedig 2005-ben megvásárolta az önkormányzattól és felújította. 2006-ban az NJSZT elsőként lépett ki a csőd szélére került MTESZ-ből.

Az évtized folyamán a Társaság második aranykorát élte: míg a 80-as évek elején a mikroszámítógépes tömegmozgalom, a 2000-es években a digitális írástudás katalizátorává vált az országban.

Friedler Ferenc, az NJSZT elnöke a 10., jubileumi DE! konferencián, 2016. Az első sorban (balról): Bőgel György, az NJSZT alelnöke, Alföldi István ügyvezető igazgató és Csepeli György professor.

A jövő múltja nemcsak az informatika-történeti állandó kiállítás, hanem egy átfogó informatikatörténeti könyv címe is lett. Az első olvasó, Füzér József karika turista rajzán maga Neumann János olvassa a könyvet. 2013.

Az NJSZT Informatika Történeti Kiállításának területén rendezett, MI és a Robot című időszaki kiállítás finisszázsán.

A vendég: Nemere István sci-fi író. 2017.

A Társaság rangját jelzi, hogy Budapest adott otthont az ECDL Világforumnak 2016-ban. A képen a házigazda, Alföldi István előadása.

Zsákó László, az NJSZT tehetséggondozásért felelős alelnöke a Nemes Tihamér verseny díjátadóján, 2010-es évek.

Miltényi Gábor ügyvezetőigazgató-helyettes az NJSZT pécsi EFOP táborában, robotprogramozást tanuló gyerekekkel, 2018.

A JELENNÉ LETT JÖVŐ 2011–napjainkig

A 2010-es éveket sok változás jellemzi: az infokommunikációs eszközök világában a fejlődés folyamatos, sőt az évtized második felére a fejlődés sebessége exponenciálisan váltott. Nemcsak az asztali- és hordozható számítógépek terjedtek el, de az okostelefonok és egyéb okos eszközök is. Az interneten egyre több adatot osztunk meg, miközben fél életünk a közösségi hálón töltjük. Az IT biztonság kérdése égetővé vált. Kézzelfogható közelségbe került a robotika és az évtized második felére már egyre többen belátták: arra a kérdésre, hogy **MI újság?, az a válasz, hogy a MI (mesterséges intelligencia) kora közeleg.**

Az NJSZT mindegyik új jelenség kapcsán azért dolgozik, hogy a fejlődésnek sokkal több nyertese, mint vesztese legyen.

Tudás, elkötelezettség, felelősség – e választott mottó jellemzi maig a Társaság munkáját. Az ügyvezető igazgató továbbra is **Alföldi István**. Az elnök 2012-től **Friedler Ferenc**.

Az NJSZT az évtized folyamán világszínvonalú állandó kiállításon helyezte el az informatikatörténet emblematikus

tárgyait, tehát forrásait nem kímélve dolgozik a **múlt értékeinek megőrzésén**.

A **digitális írástudás** folyamatosan megújuló rendszerét annak ellenére az ország fejlődését segítő, megkerülhetetlen tényezővé tette, hogy a magyar oktatási rendszer átalakítása többször is jelentősen megnehezítette a továbblépést.

A jövő befolyásolásában a **tehetséggondozás** mellett a **mesterséges intelligencia** és a **robotika** iránti kedv felkeltése és a kockázatokat és mellékhatásokat sem elkenődő figyelemfelhívás segít.

E témákat külön tablókon mutatjuk be.

Nézegessen további képeket az NJSZT ITF adattárában! Az 50 éves NJSZT Képekgyűjteménye.

Neumann János egykori munkatársa,
Herman Goldstine az NJSZT I. Országos
Kongresszusán, 1979.

A Razdan tranzistoros számítógép
az NJSZT egyik korai kiállításán,
1980-as évek.

Neumann János emléktáblájánál, 2012-ben.
A fotón balról jobbra: Fenyvessy Gábor, a Neumann
János Számítástechnikai Szakközépiskola igazgatója,
Miltényi Gábor, az NJSZT ügyvezetőigazgató-
helyettese, Alföldi István és Kovács Győző.

Neumann János lánya, Marina
von Neumann Whitman dr. Muszka
Dániellel, a szegedi Katica-bogár atyjával
az NJSZT ITK megnyitóján, 2013.

Az NJSZT-vel egyidős EMG-830
tranzistoros számítógép (1968)
az NJSZT ITK-ban, napjainkban.

Az NJSZT Informatika Történeti Kiállításának
(A jövő múltja) helyét adó
Szent-Györgyi Albert Agora épülete.

A MÚLT ÉRTÉKEINEK MEGŐRZÉSE: MÚZEUM SZÜLETIK

7

Kapjon majd helyet egyszer a számítógépmúzeum is, hogy ne csak a jövőbe tekintsünk, de a múlttal is foglalkozzunk. – mondta egyik főtitkári beszámolója végén **Kovács Győző**, aki a kezdetektől támogatója volt az informatikatörténeti örökségvédelemnek. Élethosszig tartó szövetségese volt **Muszka Dániel**, a kibernetika szegedi úttörője. Kettejük munkája révén az NJSZT már a 80-as években bemutatott informatikatörténeti kiállításokat, az **Országos Műszaki Múzeum** főmuzeológusával, **Tóth Endrével** összefogva.

A Társaság ápolta a névadó emlékét is, melyről a **Neumann János** szülőházán állított emléktábla is tanúskodik. Neumann János öccse, Miklós és lánya, Marina többször járt hazánkban. Neumann barátja és munkatársa, **Herman Goldstine A számítógép Pascaltól Neumannig** című könyve is az NJSZT együttműködésével jelenhetett meg magyarul.

1992-ben az NJSZT és partnerei alapítványt hoztak létre (**Informatika Történeti Múzeum Alapítvány**). A gyűjtemény anyagának egy részét nyilvánosan először 1989-ben mutatták be Nyíregyházán, **30 éves a magyar számítógép** címmel. A kiállított anyag 1990-ben Budapestre költözött, az **Államigazgatási Számítógépes Szolgálat** székházának folyosóira; majd 1997-ben Szegedre, ahol a Szegedi Nemzetközi Vásár keretében ki is állították. Szegeden Muszka Dániel és

kollégája, **Bohus Mihály** fejlesztette a gyűjteményt – ám az immár **Alföldi István** által vezetett NJSZT országos ügynek tekintette azt, arra is figyelemmel, hogy a kollekció a világ legnagyobbjaihoz mérhető.

Az ITMA 2007-ben közérdekű muzeális gyűjteményi engedélyt kapott, majd TIOP-pályázat keretében, az NJSZT jelentős anyagi és szakmai támogatásával egy világszínvonalú állandó kiállítás rendezésére lett lehetővé a **Szent-Györgyi Albert Agora** néven épülő új intézmény falai között. A jövő múltja kiállítást (**NJSZT ITK**) 2013-ban nyitotta meg **Marina von Neumann Whitman** (Neumann János lánya). Az NJSZT a civil szervezetek között egyedülálló vállalással üzemelteti és fejleszti a múzeumot azóta is, újabb és újabb időszakos kiállításokkal is gazdagítva azt.

2009-ben – **Dömölki Bálint** kezdeményezésére – az NJSZT egy **Informatikatörténeti Fórum** (ITF) nevű szakmai közösséggel is gyarapodott, amely óriási **Informatikatörténet Adattárát** hozott létre.

Magyar Bálint oktatási miniszter a nemzetközi ECDL Alapítvány Digital Literacy díjával 2005-ben, az ECDL Képzéskészítés modul bemutatóján, az A38 hajón.

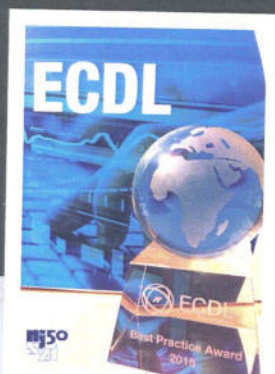
Laky Zsuzsi (Miss Europe), a 300.000. vizsgakártya tulajdonosa Alföldi Istvánnal és Damien O'Sullivannal, az ECDL Alapítvány igazgatójával, 2008.

Miltényi Gábor, az NJSZT ügyvezetőigazgató-helyettese, Rákosi Szilvia ECDL főmunkatárs, Ungvári Sándorné, a szolnoki Karakter Kft. képviselője és Szedlmayer Bea, ECDL programmenedzser 2013-ban. Ebben az évben a Karakter Kft. ötödik alkalom-mal kapta meg a „Legjobb ECDL vizsgaközpont” címet.

IT biztonság közérthetően – Az NJSZT által kiadott, ingyenesen letölthető könyv borítója.

A nemzetközi ECDL Alapítvány Best Practice-díja, 2018.

ALKALMAZKODÁS A JELENHEZ: DIGITÁLIS ÍRÁSTUDÁS

A **CEPIS (Európai Professzionális Informatikai Társaságok Tanácsa)** 1988-ban alakult meg és a 90-es évek közepén határozta el, hogy megvizsgálja, hogy emelhető a digitális írástudás szintje Európában. 1997. januárban létrehozták az **ECDL Alapítványt** az **Európai Számítógép-használói Jogosztvány** koordinálására. Ez mérföldkő volt a digitális kompetenciák terjesztésében.

Magyarország elsők között csatlakozott. **Az ECDL hazai vezetője az NJSZT lett.** Hazánk fontos hatással volt a nemzetközi ECDL (Európán kívül: ICDL) közösségre: **Alföldi István először a nemzetközi irányító Board tagja volt, majd a minőségellenőrzésért felelős bizottság egyik kezdeményezője és 15 évig tagja.** A Társaság kezdeményezte több új modul bevezetését is.

Az első mintegy 20 vizsgaközpont már 1997-ben megalakult – **ezek száma 2005-re lépte át a 400-as határt** –, az üzemszerű működés pedig 1998-ban kezdődött. Az NJSZT a digitális írástudás terjesztését a határon túli magyar közösségek körében is támogatta, 2002-ben például a **Máltai Szeretetszolgálat Beregszászi Járási Szervezete** (Kárpátalja) alapított vizsgaközpontot.

Míg a 80-as években a Társaság tevékeny részvételével

TV-BASIC című távoktató műsort sugárzott a Magyar Televízió, **1998-ban az ECDL-ről készített 20+20 részes sorozatot.** A digitális írástudás ügyét az évek folyamán számos kiadvánnyal, még társasjátékkal is népszerűsítették. Az ECDL mellett más, digitális írástudást támogató kezdeményezéseknek is élére állt a Társaság (pl. **Netszeregy – 3 nap alatt az internet körül**).

A regisztrált hallgatók és a kiállított vizsgakártyák alapján is Magyarország stabilan a világ TOP10 országába tartozik: napjainkig több mint 500.000 magyar állampolgár vett részt az ECDL-ben. Az NJSZT jubileumi évében, 2018-ban a digitális kompetenciák ügyében hazánk két világraszóló eredményt is elért. Az IKT pedagógusoknak modul az oktatás-, míg az IT biztonság modul a társadalmi felelősség kategóriában kapott Best Practice-díjat az ECDL/ICDL-országok közel 150 országot számláló mezőnyében.

A Társaság mindkét modulhoz ingyenes, önállóan is használható tananyagot tett hozzáférhetővé: **a többször aktualizált IT biztonság közérthetően és az IKT pedagógusoknak (Interaktívan, Kreatívan Tanítani) is tízezres letöltést produkáló, közhasznú munkák.**

Péceli Gábor, az NJSZT elnöke köszöntője az első DE! konferencián, 2007.

A digitális esélyegyenlőség sárga ernyője alatt. Alföldi István előadást tart. Együttműködés látássérültekkel, látássérültekért. 2010.

Bögel György, az NJSZT alelnöke előadást tart a 10., jubileumi DE! konferencián, 2016.

Teltház a Gellért szálló termében. DE! konferenciák, 2010-es évek.

ALKALMAZKODÁS A JELENHEZ: DIGITÁLIS ESÉLYEGYENLŐSÉG

9

Az NJSZT a civil társadalom iránti felelősségvállalásának tudatában 2007-ben országos mozgalmat indított **Digitális Esélyegyenlőség** néven. A **DE!** rövidítésű és saját logóval rendelkező, branddé váló mozgalom azt a célt tűzte ki, hogy rövid időn belül mindenki az információs társadalom tagja lehessen, a „számítógép és a világháló használatának lehetősége és képessége mindenki rendelkezésére álljon.” Kinyílt a Digitális Esélyegyenlőség „sárga esernyője”, az NJSZT szövetséget ajánlott az államnak és a civil szervezeteknek, többek között az időskorúak, fogyatékkal élők, hátrányos helyzetűek felzárkóztatására.

A digitális írástudás és zászlóshajója, a hazai ECDL is része lett a DE! eszményének – hogy milyen sikeresen, azt a nemzetközi ECDL Alapítvány **Social Inclusion Award**ja bizonyítja (2010), melyet azért adományoztak, mert az NJSZT annak szentelte a munkája egy részét, hogy a számítógép- és internethasználat egészségügyi és szociális körülményektől és nemzeti hovatartozástól függetlenül mindenki számára hozzáférhető legyen.

Az internet-használati ismereteket terjesztő **hÁLÓRA magyar!** mozgalom is a DE-ben szervesült. E mozgalom már 2001-től azért működött, hogy a társadalom minél szélesebb rétegeit szólíthassa meg: sorállományú katonákat, szegény sorsú, de nyilvános internet-pontokhoz hozzáférő könyvtárlátogatókat, tehetséges roma gyerekeket.

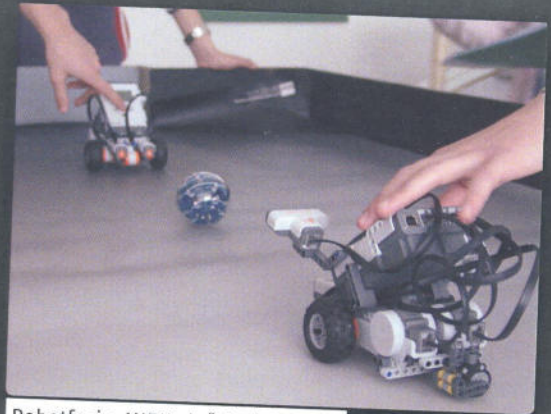
A Digitális Esélyegyenlőség mindmáig egy fontos konferenciasorozat névadója is. A **DE! konferenciák** szervezője és az adott év tematikájának megálmodója minden évben **Alföldi István**. Az első DE! konferenciát **Vizi E. Szilveszter** MTA-elnök fővédnökségével az Aranytíz Művelődési Központban szervezték meg.

Az utóbbi években a Gellért szálló ad otthon az ingyenesen megtekinthető és online is közvetített, teltházas konferenciáknak.

Az előadások témái úgy alkalmazkodnak a jelenhez, hogy egyben a jövőt is befolyásolják: felkészítenek a várható kihívásokra. A DE! konferenciák teljes archívuma elérhető az NJSZT oldaláról és Youtube-csatornájáról.

Az első látogatók, Simonyi Tamás és testvére, a világhírű szoftverfejlesztő, Simonyi Károly (Charles Simonyi, jobbra) az NJSZT MI és a Robot című időszaki tárlatán. Jobbra tőlük: a Szegedi Robotember makettje.

Robotfoci a MIRK első foci pályáján, Nyíregyháza, 2007.

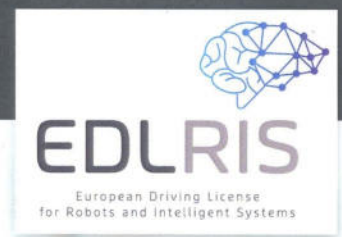

Simon Béláné dr. és egy tehetséges versenyző, ifj. Abán Csaba a MIRK budapesti versenyén, 2018.

A World Robot Olympiad tatabányai nemzeti döntőjén, 2018.

(forrás: <https://www.facebook.com/WROHungary/>)

A JÖVŐ BEFOLYÁSOLÁSA: MI ÉS A ROBOTIKA

A mesterséges intelligencia kérdése meglepően korán, a 70-es években már foglalkoztatta az NJSZT szakembereit: 1976-ban a témának saját szakmai közössége alakult. A magyar mesterséges intelligencia iskola nemzetközi elismeréseként a volt szocialista országok közül elsőként hazánkban tartották meg a MI témájú európai nemzetközi konferenciát (ECAI'96) 1996-ban. Erre az alkalomra **Sántáné-Tóth Edit** magyar bibliográfiát és reprint gyűjteményt állított össze. A robotika előzményei szintén évtizedekkel ezelőttre nyúlnak vissza (**Muszka Dániel**: Szegedi Robotember, 1962) – majd az ismert robotépítő, **Pécskai Balázs** alapított robotika szakosztályt a Társaságon belül (2007).

Az NJSZT Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei területi szervezete – **Simon Béláné dr.** vezetésével – 2007 óta szervezi a **Magyar Ifjúsági Robot Kupát (MIRK)**, amelynek eredményeként megkezdődhetett a RoboCupJunior világversenyt Magyarországon részvételi sorozata, az NJSZT fővédnökségével.

Az utóbbi évtizedben pörgött fel a mesterséges intelligencia és a robotika forradalma, az NJSZT immár központilag

reagál erre. A jubileumi, **10. és a 11. Digitális Esélyegyenlőség** konferenciák kiemelt témái e társadalmunkat is döntően befolyásoló területek voltak.

A Társaság és az Edutus főiskola együttműködése révén egy világverseny, a **WRO Robotlimpia** az európai országok közül először Magyarországon fog megvalósulni, 2019-ben.

Határon átvélő program keretében robotika és mesterséges intelligencia tananyagfejlesztésbe kezdett az NJSZT, a Grazi Műszaki Egyetem, az Osztrák Informatikai Társaság, a Burgenlandi Pedagógiai Főiskola és a Széchenyi István Egyetem **EDLRIS** néven.

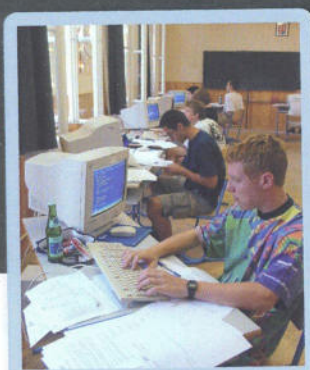
Ez már tényleg a **jövőt formáló jelen**: az első fontosabb projekttervezetlet 2018-ban tartották, az NJSZT részéről **Alföldi István** ügyvezető igazgató és **Miltényi Gábor** ügyvezetőigazgató-helyettes részvételével. Az EDLRIS keretében kezdő és haladó kategóriában tömegek szereshetnek majd közérthető ismereteket a robotika és mesterséges intelligencia mindennapjainkat formáló kérdéseiről.

Zentai András (balra) és Kovács Győző (középen), a Garay Verseny alapítói, 1980-as évek közepe. (Forrás: Mikroszámítógép Magazin)

A Neumann Verseny egyik legsikeresebb versenyzője, Bárczy Örs az alapító zsűrielnökkel, Kovács Győzővel, 2012-ben.

Életkép a Zalaegerszegeen tartott Közép-Európai Informatikai Olimpián (CEIO), 2001.

Balog Zoltán miniszter (EMMI) és Orbán Viktor miniszterelnök elismerést ad át Zsákó Lászlónak a 2013-as Nemzetközi Informatikai Diákolimpián (IOI) való felkészítő munkáért.

Horváth Gyula, az NJSZT Tehetséggondozási Szakosztály alelnöke (balszélen) és Zsákó László (jobbszélen) a Nemzetközi Informatikai Diákolimpia (IOI 2016) magyar versenyzőivel.

A JÖVŐ BEFOLYÁSOLÁSA: TEHETSÉGGONDOZÁS

11

Az NJSZT története során a tehetséggondozás mindig **kiemelt** szerepet kapott. Már a hetvenes években is külön Ifjúsági Bizottsága volt a Társaságnak, amely egyebek mellett nyári számítástechnikai tábor is szervezett. A Középiszkolai Matematikai Lapokban az NJSZT számítástechnikai rovatot is indított. 1984-ben **Kovács Győző** főtáskár a szülővárosában, Szekszárdon indította el a **Garay Versenyt Zentai András**sal, a Garay Gimnázium igazgatójával együtt. A verseny a 2000-es években Neumann Verseny néven az I. Béla Gimnáziumba került át. A patinás, nemzetközi verseny a programtermékeiket bemutató kreatív fiatalok számára nyújt egyedülálló bemutatkozási lehetőséget.

A **Nemes Tihamér Országos Középiszkolai Számítástechnikai Tanulmányi Verseny** 1985-től kerül megrendezésre az általános- és középiszkolák 5–13. osztályos tanulói számára, három korcsoportban. Az **Informatika OKTV** alkalmas kategóriája a 2003/2004-es tanévben indult 11–12. osztályos tanulók részére. Ehhez csatlakozott a 2005/2006-os tanévben a **Nemes Tihamér Országos Középiszkolai Alkalmazói Tanulmányi Verseny** 9–10. osztályos tanulónak.

A Nemes Tihamér Országos Középiszkolai Tanulmányi Versenyhez csatlakozva a Társaság **Logo programozási verseny**

hirdet 1998 óta minden évben. A versenyek folyamatosan megújulnak, követve az informatika fejlődését.

Az NJSZT közérdekű feladatai között kiemelt szerepet szán a tehetséggondozásnak. A Társaság tehetséggondozásért felelős alelnöke, **Zsákó László** egyben az 1999-ben megalakult Tehetséggondozási Szakosztály vezetője is. 2011 óta az NJSZT a Nemzeti Tehetséggondozási Tanács és a Versenyek Tanácsának tagja. A Társaság **Neumann János Tehetséggondozó Programja** regionális és országos foglalkozások, szakkörök, diákolimpiai válogatóversenyek és felkészítő táborok összessége.

2016-ban az NJSZT és az **ELTE Informatikai Kar** tehetséggondozási programja összeért, biztosítva a diákzeniknek az átlépést az egyetem kutatás-fejlesztési tevékenységébe.

Az NJSZT **a kezdetektől összesen mintegy 300.000 hazai – és határon túli – magyar tehetségnek segített, hogy fejlessze algoritmikus gondolkodását, kamatoztassa tudását az informatika világában. Az NJSZT a fő szervezője a diákolimpiai felkészítéseknek és rendezője a közép-európai diákolimpiáknak, többször volt házigazdája világversenyeknek – és a hazai versenyzők nemzetközi utazásait is támogatja, például az oroszországi Innopolisba.**

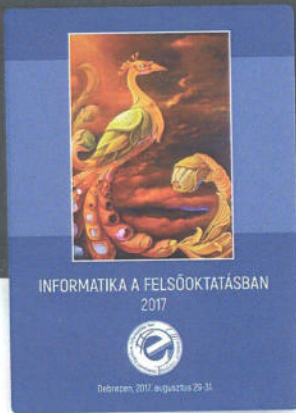
Magyar Számítógépes Grafika és Geometria Konferencia kiadványai, NJSZT GRAFGEO.

Ráffai Mária a Győr-Moson-Sopron megyei szervezet ünnepélyes rendezvényén, 2003.

Csoportkép a XXIII. Multimédia az Oktatásban Konferencián, Kolozsvár, 2017.

Például Piliscsaba – sikeres Robo Szakkör napjainkban.

Simon Béláné megyei elnök és Alföldi István ügyvezető igazgató az NJSZT Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szervezet 40 éves jubileumi ünnepségén, Nyíregyháza, 2017.

NAPJAINK TÖRTÉNESEI

Az NJSZT mai szakmai és területi közösségei

A Társaság **23 szakmai közössége és 13 területi szervezete biztosítja**, hogy az egész országban és az informatikai tudományok legkülönbözőbb területein is „*otthon van*” az NJSZT. Vannak évtizedes közösségek, mint az **Orvos-biológiai** és egészen frissek, mint az **e-Hétköznapi Szakosztály**. Vannak megyei szervezetek – **Bács-Kiskuntól Zaláig** – és vannak kisebb régiót átfogók, mint **Paks városé** és **Piliscsaba-Esztergomé**.

Az Orvos-biológiai Szakosztály 2017-ben már **XXX. kollokviumát** tartotta. A felsőoktatásban részt vevő hallgatók számára **Fieszta** címmel tart rendezvényt. Az 1999-ben alapított **Számítógépes Grafika és Geometria Szakosztály** (GRAFGEO) két évente tartja GRAFGEO konferenciáját, s e mellett az **Eurographics** nemzetközi szervezet Hungarian Chapter szakosztályaként is működik. Az ezredfordulótól megerősödő **Gazdaságinformatikai Kutatási és Oktatási Fórum** (GIKOF) a Győr-Moson-Sopron megyei területi szervezetben is aktív **Ráffai Mária** vezetésével rendszeresen tart konferenciákat (**OGIK**), angol és magyar nyelvű folyóiratot, honlapot is gondoz. A **Multimédia az oktatásban szakosztály** (MMO) nemcsak sikeres MMO-konferenciasorozat rendez, de úttörő a kárpát-medencei kutatók összefogásá-

ban, a határon túli magyar kutatókkal való közös munkában.

A **Térinformatika Szakosztály** – a **Sályi Géza** által vezetett **Bács-Kiskun megyei területi szervezettel** együtt – 2014 óta a középiskolások 50 órás foglalkoztatását koordinálja, Baja és Kiskőrös önkormányzataival és középiskoláival összefogva. A **Közoktatási Szakosztály** szemet gyönyörködtető kulturális szemlélő honlapot ad ki **Ponticulus Hungaricus** címmel, **Visontay György** szerkesztésében.

Baranya megye szervezete a **Pécsi IT Meetup** program-sorozatokat, Prograce programozói versenyt szervez, a **Gyenizse Pál** NJSZT-alelnök által vezetett **Csongrád megyei** csapat Lego robotikai és programozási versenyeket támogat, **Hajdú-Bihar megyében** nemcsak az **Informatika a felsőoktatásban** konferencia pörög, hanem a **Sörinfő** kötetlen rendezvény is szolgálja a csapatépítést. **Piliscsabán** Robo szakkört tartanak gyerekeknek, akik az NJSZT utánpótlását is biztosítják, e mellett digitális fotóklubot is működtetnek, ahogy az igen aktív **Győr-Moson-Sopron** megyei területi szervezet is. A **Simon Béláné** vezette **Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szervezet** 2017-ben már negyvenéves fennállását ünnepelte, kiállítás-sal, konferenciával ápolják értékeiket, a **robotikában betöltött fontos szerepük** mellett.

Vezető tisztségviselők a 40 éves az NJSZT című kiadványban, 2008.

Elnökök egymás közt. Dömölki Bálint, Péceli Gábor, Bakonyi Péter és Friedler Ferenc beszélgetnek a 10., jubileumi DE! konferencia szünetében, 2016.

Alföldi István ügyvezető igazgató és Friedler Ferenc elnök Kalmár-díjat ad át Sikné Dr. Lányi Cecéliának, 2016.

Az NJSZT díjazottai 2014-ben. Balról jobbra: Képes Gábor, Lampl Tamás, Sallai Gyula, Bakonyi Péter, Kiszely Ildikó, Simon Gyula, Dobrowiecki Tadeusz és Tóth Balázs.

Díjazók és díjazottak csoportképe 2017-ben. Balról jobbra: Tormási Alex, Kondorosi Károly, Zsiborás Gergő, Tamás Éva, Alföldi István, Haidegger Tamás, Friedler Ferenc, Pluhár Zsuzsa és Gombos Gergő

AZ NJSZT TISZTSÉGVISELŐI KITÜNTETÉSEK ÉS KITÜNTETETTEK

Az NJSZT tisztségviselői

Az NJSZT szerteágazó szakmai és területi szervezeteinek egészét összehangoló operatív irányítását választott tisztségviselők végzik. Őket évente beszámoltatja, a hosszabbtávú elképzeléseket jóváhagyja, a nagyobb létszámú közgyűlés (vagy választmány).

A Társaság szakmai és területi szervezetei élén szintén választott vezetők állnak, akik az országos elnökségnek számolnak be.

Ha kíváncsi rá, hogy kik vezették és vezetik a Társaságot az első elnök, Tarján Rezső óta, kattintson Adattárunk összeállítására:

Kitüntetések és kitüntetettek

A Társaság az elmúlt évtizedekben több szakmai díjat alapított a magyar informatika nagyjainak elismerésére. Az utóbbi években a Digitális Esélyegyenlőség (DE!) konferenciákon adják át az 1976-ban alapított Neumann-díjat, az 1979 óta kiosztott

Kalmár-díjat, az 1987 óta adományozott Tarján-émlékérmet, az 1999 óta adott Kemény János-díjat, valamint az Életműdíjat.

2011 óta az NJSZT, az Informatikai, Távközlési és Elektronikai Vállalkozások Szövetsége (IVSZ) és az Informatika a Társadalomért Egyesület (Infotér) évente közösen hirdeti meg az „Az év informatikai újságírója” díjat, amely a 2010 -ben elhunyt kiváló számítástechnikai újságíró, Kovács Attila nevét viseli. Ezt az elismerést szintén a DE!-konferenciákon nyújtják át.

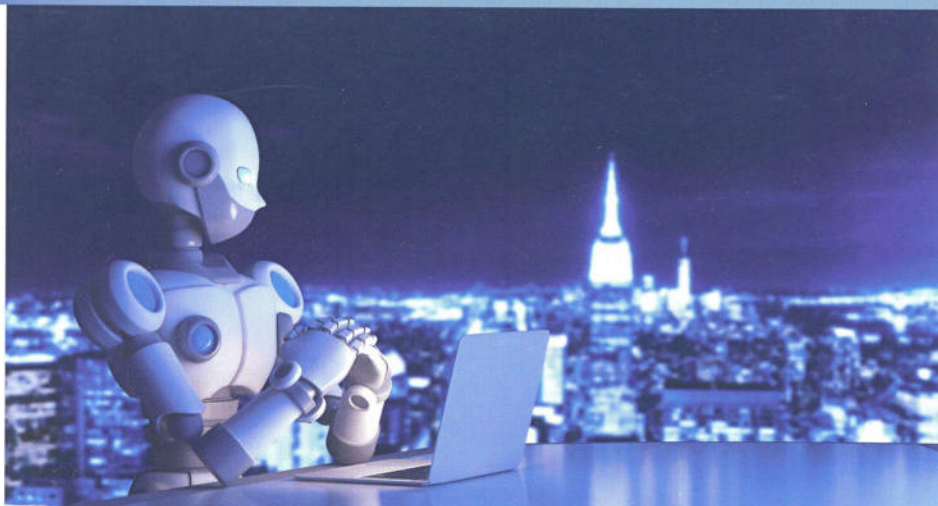
Ha kíváncsi a korábbi és jelenlegi díjazottakra, kattintson ide:

Az NJSZT elismertjei

Ha kíváncsi az NJSZT elismertjeire, kattintson ide:

robotika

mesterséges intelligencia

IoT

telemedicina

önvezető autók

drónok

virtuális valóság

kiterjesztett valóság

3D-nyomtatás

okos városok

űrkutató

nanotechnológia

géntechnológia

szingularitás

...amit most még nem is sejtünk...

Találkozunk: 2068-ban!

NJSZT100